

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Сунцова Павла Володимировича, Сунцової Ірини Володимирівни, які діють в інтересах малолітнього сина Сунцова Артема Павловича, щодо відповідності Конституції України (конституційності) статей 387, 388 Цивільного кодексу України

м. К и ї в
24 квітня 2019 року
№ 121-2(І)/2019

Справа № 3-113/2019(2592/19)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі суддів:

Мельника Миколи Івановича – головуючого,
Саса Сергія Володимировича – доповідача,
Шевчука Станіслава Володимировича,

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Сунцова Павла Володимировича, Сунцової Ірини Володимирівни, які діють в інтересах малолітнього сина Сунцова Артема Павловича, щодо відповідності Конституції України (конституційності) статей 387, 388 Цивільного кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Саса С.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Сунцов Павло Володимирович, Сунцова Ірина Володимирівна, які діють в інтересах малолітнього сина Сунцова Артема Павловича, звернулися до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність частині другій статті 3, статті 8, частинам третій, четвертій статті 13, статтям 21, 22, 23, частині першій статті 24, статті 30, частині першій статті 32, статтям 41, 47, 48, 55, частині першій статті 64 Конституції України (конституційність) статті 387, 388 Цивільного кодексу України (далі – Кодекс), за якими:

– „1. Власник має право витребувати своє майно від особи, яка незаконно, без відповідної правової підстави заволоділа ним“ (стаття 387);

– „1. Якщо майно за відплатним договором придбане в особи, яка не мала права його відчужувати, про що набувач не знав і не міг знати (добросовісний набувач), власник має право витребувати це майно від набувача лише у разі, якщо майно:

1) було загублене власником або особою, якій він передав майно у володіння;

2) було викрадене у власника або особи, якій він передав майно у володіння;

3) вибуло з володіння власника або особи, якій він передав майно у володіння, не з їхньої волі іншим шляхом.

2. Майно не може бути витребувано від добросовісного набувача, якщо воно було продане у порядку, встановленому для виконання судових рішень.

3. Якщо майно було набуто безвідплатно в особи, яка не мала права його відчужувати, власник має право витребувати його від добросовісного набувача у всіх випадках“ (стаття 388).

Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів вбачається, що судовими рішеннями Комінтернівського районного суду міста Харкова від 9 липня 2014 року та апеляційного суду Харківської області

від 30 жовтня 2014 року визнано недійсним договір купівлі-продажу квартири № 20 за адресою: місто Харків, Фесенківський в'їзд, буд. 2 (далі – Квартира), укладений між Безсоновим В.С. (батьком Безсонова О.В.) та Рудовим Б.А., в частині купівлі 1/6 частки Квартири та визнано право власності Безсонова О.В. на 1/6 частку Квартири в порядку спадкування за законом після смерті його матері, померлої у січні 1991 року. З червня 2013 року, після смерті Рудова Б.А., право власності на квартиру набула його дружина Рудова Г.В., яка у грудні 2015 року продала Квартиру Сунцовій І.В. У квітні 2016 року Сунцова І.В. подарувала Квартиру своєму синові Сунцову А.П.

До Комінтернівського районного суду міста Харкова Безсонов О.В. звернувся з позовом до Сунцова А.П. в особі його законного представника Сунцова П.В., Сунцової І.В., Сунцова П.В. про визнання договору дарування недійсним, витребування майна з чужого незаконного володіння.

Цей суд рішенням від 12 жовтня 2017 року, яке апеляційний суд Харківської області постановою від 17 квітня 2018 року залишив без змін, позовні вимоги Безсонова О.В. задовольнив частково та вирішив витребувати у Сунцова А.П. на користь Безсонова О.В. належну йому на підставі судових рішень Комінтернівського районного суду міста Харкова від 9 липня 2014 року та апеляційного суду Харківської області від 30 жовтня 2014 року 1/6 частку Квартири та надати право на володіння, користування та розпорядження нею Безсонову О.В. Верховний Суд постановою від 31 жовтня 2018 року судові рішення судів попередніх інстанцій залишив без змін.

Суб'єкти права на конституційну скаргу стверджують, що „через недосконалість змісту ст.ст. 387, 388 ЦК України власник незначної частки у спільному нерухомому майні може „тероризувати“ добросовісного власника більшої частки досить тривалий час, зловживаючи своїм правом на судовий захист та порушуючи законні права іншого співвласника, що не відповідає конституційним гарантіям за ст.ст. 8, 13, 41, 47, 48, 64 Конституції України“.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу; у конституційній скарзі зазначається обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (частина перша, пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону, та якщо: вичерпано всі національні засоби юридичного захисту (за наявності ухваленого в порядку апеляційного перегляду судового рішення, яке набрало законної сили, а в разі передбаченої законом можливості касаційного оскарження – судового рішення, винесеного в порядку касаційного перегляду); з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців (частина перша статті 77); якщо суб'єкт права на конституційну скаргу пропустив строк подання конституційної скарги у зв'язку з тим, що не мав повного тексту судового рішення, він має право висловити у конституційній скарзі клопотання про поновлення пропущеного строку (частина третя статті 77).

Аналіз конституційної скарги дає підстави для висновку, що автори клопотання не обґрунтували своїх тверджень щодо невідповідності оспорюваних положень Кодексу Конституції України, а фактично висловили незгоду з правовим регулюванням питання щодо витребування майна від добросовісного набувача та із судовими рішеннями, ухваленими в їх справі, а

також виклали власне бачення законодавчого регулювання зазначеного питання.

З аналізу судових рішень, копії яких долучено до конституційної скарги, вбачається, що постанова Верховного Суду від 31 жовтня 2018 року, яка є остаточним судовим рішенням у справі Сунцова А.П., Сунцової І.В., Сунцова П.В., набрала законної сили в день її прийняття. У конституційній скарзі автори клопотання зазначають, що повний текст постанови Верховного Суду від 31 жовтня 2018 року отримали 4 грудня 2018 року, на підтвердження чого надали докази. Зважаючи на це, тримісячний строк для подання конституційної скарги завершився 4 березня 2019 року.

Сунцов П.В. та Сунцова І.В., які діють в інтересах малолітнього сина Сунцова А.П., подали конституційну скаргу до Конституційного Суду України 13 квітня 2019 року, тобто з порушенням строку її подання, встановленого пунктом 2 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Той факт, що автори клопотання раніше вже зверталися до Конституційного Суду України з конституційною скаргою з аналогічного питання і після її повернення Секретаріатом Конституційного Суду України подали виправлену конституційну скаргу, не може вказувати на дотримання ними строку подання конституційної скарги, оскільки Законом України „Про Конституційний Суд України“ передбачена лише можливість повторного звернення до Конституційного Суду України з дотриманням вимог цього закону, зокрема щодо строків подання конституційної скарги.

Враховуючи наведене, підстав для поновлення пропущеного строку подання конституційної скарги не вбачається.

Таким чином, суб'єкт права на конституційну скаргу не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55, пункту 2 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Сунцова Павла Володимировича, Сунцової Ірини Володимирівни, які діють в інтересах малолітнього сина Сунцова Артема Павловича, щодо відповідності Конституції України (конституційності) статей 387, 388 Цивільного кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**